

AGENDAPUNT

NR:

2011.0.103.981

Collegenota

Aan burgemeester en wethouders

				Datum
Documentnummer	2011.0.103.981			
Zaaknummer	2011-09-00120			
Datum	12-08-2011	Portefeuillehouder	Martijn Leisink	
Vertrouwelijk	Nee			
Dienst	Stadsontwikkeling	In DT	Nee	
Ambtenaar	Tonny Sliker	In college	Ja	13-09-2011
Telefoonnummer	(026) 377 3538	Voorstel in raadscommissie	Ja	
Onderwerp	Verkeersveilige schoolomgeving	Voorstel in raad	Nee	
		Genoemde data fataal	Nee	

Beslispunten

1. Instemmen met aanpak verkeersveilige schoolomgeving
2. Raadscommissie VROM informeren over aanpak

Korte toelichting / samenvatting

Verkeersveiligheid is een onderwerp waarover regelmatig vragen en meldingen binnenkomen. Het gaat daarbij relatief vaak over de verkeersveiligheid rondom scholen. Hoewel de afgelopen jaren heel veel is geïnvesteerd in het veiliger maken van vooral de fysieke situaties rondom scholen blijven meldingen komen. De huidige verkeersoverlast bij scholen wordt in grote mate veroorzaakt door ongewenst verkeersgedrag. Het verder verbeteren van de verkeersveiligheid (bij scholen) is mogelijk door het veranderen en bewust worden van verkeersgedrag. De gemeente is hiervoor niet alleen verantwoordelijk. Daarom is de aanpak verkeersveilige schoolomgevingen gericht op de samenwerking met ouders en scholen.

Te kopiëren stukken voor het college	Ter inzage te leggen stukken voor het college
Raadscommissiebrief	Geen
Te kopiëren stukken voor raadscommissie of gemeenteraad:	Ter inzage te leggen stukken voor raadscommissie of gemeenteraad:
Raadscommissiebrief	Geen

Toelichting op het voorstel

1. Aanleiding / Probleemstelling

Zie raadscommissiebrief

2. Doel

Zie raadscommissiebrief

3. Argumenten

Zie raadscommissiebrief

4. Financiën

Zie raadscommissiebrief

5. Risico's

Er worden geen risico's voorzien.

6. Uitvoering en evaluatie

Zie raadscommissiebrief

Communicatieparagraaf

Welke in- en externe doelgroepen worden over het besluit geïnformeerd?

Intern worden alleen de relevante afdelingen van dienst Stadsbeheer en dienst Stadsontwikkeling geïnformeerd.

Extern wordt alleen in geval van meldingen, klachten en vragen de desbetreffende melder geïnformeerd over de aanpak en werkwijze.

Heeft er al communicatie plaatsgevonden?

Nee

Hoe wordt het voorstel openbaar gemaakt aan de pers?

Niet

Openbaar making via regulier persgesprek?

Ja

Is er een communicatieplan over dit onderwerp?

Nee

Aan de voorzitter van de gemeenteraad

Datum : 13 september 2011
Uw kenmerk :
Ons kenmerk : 2011.0.103.985
Projectcode :
Zaaknummer : 2011-09-00120
Contactpersoon : Tonny Slieker
Doorkiesnr. : (026) 377 3538

Onderwerp: Verkeersveilige schoolomgeving

Geachte voorzitter,

Wij stellen u voor kennis te nemen van ons besluit van 13 september 2011 over de aanpak voor veilige schoolomgevingen.

Aanleiding / Probleemstelling

In het Lenteakkoord zijn de onderwerpen 'veilige fietsroutes naar scholen' en 'veilige verkeerssituaties rondom scholen' concreet benoemd. De vragen en meldingen die hierover binnenkomen zijn van ouders van schoolgaande kinderen, van de scholen zelf en soms van omwonenden. In de meeste gevallen wordt de gemeente benaderd met het verzoek maatregelen te nemen omdat men verkeersveiligheid een verantwoordelijkheid van de gemeente vindt. Het college vindt dat ook ouders en scholen een belangrijke verantwoordelijkheid hebben als het gaat om een verkeersveilige schoolomgeving. Daarom stelt het college een aanpak voor waarbij ouders en scholen een belangrijker rol hebben. Tegenover de (extra) inzet van ouders en scholen zet de gemeente extra maatregelen en handhaving in.

Doel

Het college kiest voor een andere aanpak van de onderwerpen 'veilige fietsroutes naar scholen' en 'veilige verkeerssituaties rondom scholen'. Waar tot nu toe vooral de gemeente verantwoordelijk wordt gehouden voor het onderwerp verkeersveiligheid, is het college van mening dat ouders en scholen niet alleen medeverantwoordelijk zijn, maar ook deze medeverantwoordelijkheid moeten tonen. Het doel van de nieuwe aanpak is om meer verantwoordelijkheid bij scholen en ouders te leggen.

Argumenten

Er is de afgelopen jaren heel veel geïnvesteerd in vooral fysieke verkeerssituaties rondom scholen. Door onder meer de zonering van verblijfsgebieden (30 km/u-zones), de aanleg van snelheidsremmende maatregelen (drempels), parkeerverboden en oversteekvoorzieningen, liggen scholen bijna allemaal in verkeersveilige gebieden (zie bijlage 1 voor de locaties van onderwijsvoorzieningen).

Er is in Arnhem ook op andere wijze aandacht besteed aan de verkeersveiligheid in de schoolomgeving. In 2006 is de DVD 'Kinderen op weg...in Arnhem' gemaakt. Deze DVD belicht het verkeersgedrag van kinderen en is bedoeld voor kinderen en ouders aan wie deze DVD is verspreid. In 2008/2009 is in Arnhem de prijsvraag Gouden Zebra gehouden. Aan deze prijsvraag over verkeersveiligheid en schoolomgeving hebben van de ca. 70 scholen in het primair onderwijs maar 4 scholen meegedaan. Nog steeds wordt bij het begin van elk schoolseizoen met borden aandacht gevraagd voor de start van een nieuw schooljaar onder de slogan 'Wij gaan weer naar school'.

Nergens in Arnhem is de verkeerssituatie rondom scholen onveilig, maar het college vindt wel dat het veiliger kan. Daarbij wordt mede een beroep gedaan op ouders en scholen. De huidige verkeersoverlast bij scholen wordt in grote mate veroorzaakt door ongewenst verkeersgedrag, niet door de situatie op zich. Schoolomgevingen kunnen veiliger worden door in te zetten op gedragsverandering. De inzet op gedragsverandering is een gedeelde verantwoordelijkheid van gemeente, scholen en ouders. De nieuwe aanpak voor verdere verbetering van de verkeersveiligheid is dan ook gericht op samenwerking met de ouders en de school(locatie). Het college ziet het niet als alleen haar taak om verkeersveilige omgeving te maken en te behouden. Juist een grotere verantwoordelijkheid bij ouders en scholen moet bijdragen aan een verkeersveiliger schoolomgeving. Daarbij ligt voor de gemeente een meer faciliterende rol voor de hand. Door de rol van ouders en scholen te vergroten ontstaat meer draagvlak voor eventuele maatregelen.

De in het Lenteakkoord genoemde onderwerpen 'veilige fietsroutes naar scholen' en 'veilige verkeerssituaties rondom scholen' worden in de nieuwe aanpak als volgt onderscheiden. Omdat het verkeersinzicht van schoolgaande kinderen tot 12 jaar nog niet of niet volledig is ontwikkeld, behoren deze kinderen tot de meest kwetsbare verkeersdeelnemers. Deze groep beweegt zich vooral in de directe woon-schoolomgeving. Door de beperkte kennis en vaardigheden heeft deze groep een groot belang bij een veilige verkeerssituatie rondom scholen die hoofdzakelijk in verblijfsgebieden gelegen zijn (30 km/u-zones). Ook het fietsen naar scholen in het primair onderwijs (basisscholen) maakt onderdeel uit van de directe schoolomgeving.

Schoolgaande kinderen van 12 jaar en ouder maken vaak gebruik van de fiets naar scholen in het secundair onderwijs (voorgezet onderwijs). Deze groep heeft meer kennis en ervaring in het verkeer. Toch moet, gelet op de grotere aantallen fietsers, wel zorgvuldig worden omgaan met fietsroutes. De routes, waarover grotere groepen/aantallen schoolgaande kinderen fietsen over grotere afstanden door (delen van) de stad, behoren tot de fietsroutes naar scholen. Het zijn veelal routes over en langs verkeersaders (50 km/u-wegen). Deze routes worden in de nog op te stellen nota over fietsverkeer verder uitgewerkt.

Financiën

Het inzetten op verandering van verkeersgedrag, om de verkeersveiligheid in schoolomgevingen verder te verbeteren, wordt onderscheiden in drie stappen. In overleg met de scholen wordt de aanpak toegelicht. Waar noodzakelijk worden verkeersmaatregelen genomen en tot slot kan worden

ingezet op handhaving. Zowel het overleg als de noodzakelijke maatregelen worden financieel gedekt door het reguliere budget voor het programma Duurzaam Veilig, van de afdeling Mobiliteit. Bij handhaving gaat het ook over kosten. In het raadsvoorstel 'Taakverdeling parkeerhandhaving'¹ wordt voorgesteld extra geld beschikbaar te stellen voor het intensiveren van parkeerhandhaving in wijken waar het parkeren niet is gereguleerd. Met het extra beschikbare budget wordt de capaciteit van de integrale handhavers bij de dienst Stadsbeheer vergroot, waardoor meer toezicht bij schoollocaties kan plaatsvinden. Het gaat rondom scholen onder meer om het tegengaan van foutparkeren (op trottoir, in groenstrook, hinderlijk of gevaarlijk parkeren).

Risico's

Er worden geen risico's voorzien.

Uitvoering en evaluatie

Bij de gedeelde verantwoordelijkheid hoort een gedeelde aanpak. In de basis moeten school en ouders, eventueel omwonenden, het eens zijn over de aard van de klacht. Ouders kunnen bij scholen een klacht voorleggen, bijvoorbeeld via Medezeggenschapsraad, directie of verkeersouder. Het contact tussen ouders en scholen bevordert de samenwerking en leidt tot meer draagvlak voor eventuele maatregelen.

Het college stelt scholen in de gelegenheid om in gesprek met de wethouder Mobiliteit te komen tot afspraken over een veiliger schoolomgeving. Scholen zullen worden benaderd en worden op de mogelijkheid van een gesprek gewezen. Het initiatief is vervolgens aan de school om, afhankelijk van de behoefte, dit overleg te organiseren. Daarbij stelt het college als voorwaarde dat ouders ook vertegenwoordigd worden door bijvoorbeeld een verkeersouder, lid van de ouderraad of Medezeggenschapsraad. Het college is bij scholen die actief inzetten op verkeersbeleid, door bijvoorbeeld deelname aan het verkeersexamen, het organiseren van een verkeersbrigade of educatieve verkeersprogramma's eerder bereid om te helpen de verkeerssituatie veiliger te maken. Daarbij kan het college ondersteunen bij verkeerseducatie, (aanvullende) verkeersmaatregelen nemen en/of inzetten op gemeentelijke handhaving.

Het college wil deze aanpak beginnen bij locaties die het afgelopen jaar in beeld zijn gekomen. In het overzicht op de volgende pagina staan de locaties waarover in 2010 meldingen zijn binnengekomen. Deze scholen zullen worden benaderd met de vraag om een overleg te initiëren. Het college wil najaar 2011 starten met de gesprekken en streeft ernaar iedere maand een gesprek met een school te hebben. Na een gesprek denkt het college een periode van vier weken nodig te hebben om met een reactie, antwoord of aanpak te komen. In de tabel staat ook vermeld hoe het college de mogelijke aanpak inschat. In bijlage 2 is beschreven hoe het college de basis voor het overleg met scholen ziet.

¹ Gelijktijdige behandeling

Locatie	Melding	Mogelijke aanpak
Bauerstraat	oversteken Bakenbergseweg	verkeersbrigade
	parkeeroverlast	handhaving
Boshovenpad	overlast foutparkeren	aanspreken en handhaven
Brabantweg	te hard rijden	handhaving
	oversteekplaatsen niet duidelijk	verbeteren oversteek
Breezandpad	fietsvoorziening (halen/brengen)	verbeteren voorziening(en)
Callunastraat	smal, sluipverkeer, onveilig	nader te beoordelen
Damstraat (Parkstraat)	onveilige oversteek	verbeteren oversteek
Hollandweg	niet stoppen voor zebra	handhaven
Marasingel	foutparkeren	aanspreken en handhaven
Middachtensingel	onveilige oversteek ROC	verkeersbrigade, verbeteren oversteek
Minervasingel	parkeerchaos halen/brengen	aanspreken en handhaven
Van Ostadestraat	te hard rijden	snelheidsremmende maatregel
Rijksweg-west	foutparkeren	aanspreken en handhaven
Rosendaalseweg (Julianalaan)	oversteekbaarheid	verkeersbrigade, verbeteren oversteek
Venlosingel	oversteekplaatsen te onveilig	verkeersbrigade, verbeteren oversteek

Het college ziet veel in uniforme aanduiding van de tekst SCHOOL op gebiedsontsluitingswegen bij schoollocaties. Het betreft circa 15 locaties langs wegen als Brabantweg en Rosendaalseweg waar ook verkeer rijdt dat minder bekend is met de aanwezigheid van een schoollocatie. In woonstraten (30 km/u) is een dergelijke aanduiding niet nodig omdat hier weggebruikers meer bekend zijn met de aanwezigheid van een schoollocatie. Het college is zich bewust van de minderheidsgroep die nu al regels negeert en dat mogelijk ook zal doen met extra attentie.

Inzet is de locaties binnen anderhalf jaar aan te pakken, waarbij de prioriteit in samenhang met andere geplande werkzaamheden wordt bepaald. Op gelijke wijze worden vervolgens nieuwe meldingen behandeld.

Hoogachtend

het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,

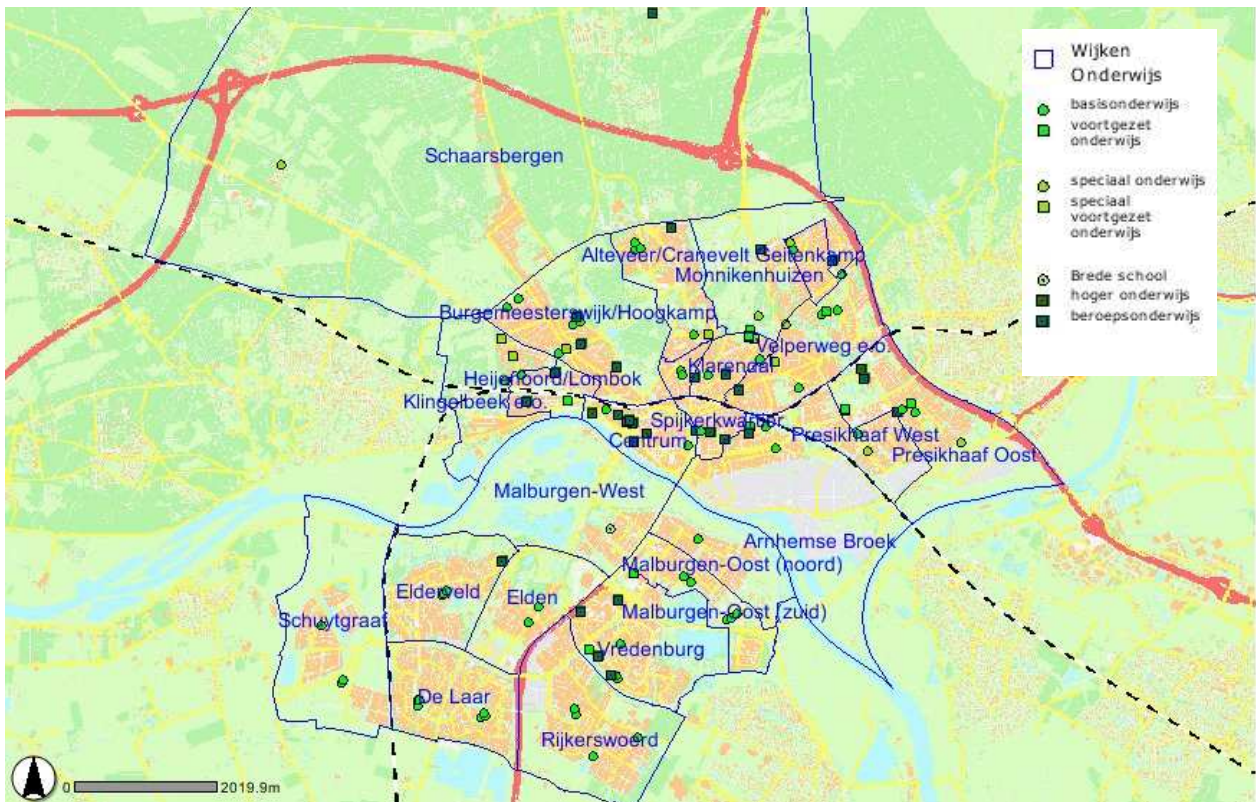
de secretaris,

de burgemeester,

- Bijlagen:
1. Overzicht onderwijslocaties
 2. Basis voor overleg schoollocaties
 3. Wegencategorisering Arnhem

Bijlage 1: Overzicht onderwijslocaties

Bijlage 2: Basis voor overleg schoollocaties

Deze bijlage beschrijft de basis voor het gesprek met scholen voor het verbeteren van en te komen tot een verkeersveiliger schoolomgeving. Het college hanteert de onderstaande kaders om het begrip verkeersveilige schoolomgeving nader toe te lichten. De gehanteerde begrippen 'verblijfsgebieden' en 'verkeersaders' volgen uit het Categoriseringsplan Arnhem (zie bijlage 3).

Streefbeeld schoolomgeving

Als schoolomgeving is bedoeld het gebied tot ca. 50 meter rondom de schoollocatie. Voor een veilige schoolomgeving ligt een school in een verblijfsgebied. Hier geldt de maximale rijsnelheid van 30 km/u. Deze snelheid wordt 'afgedwongen' door voldoende snelheidsremmende verkeersmaatregelen (drempels, plateaus). Trottoirs zijn voldoende breed (minimaal 1,50 meter) en er wordt op de rijbaan of in parkeervakken geparkeerd.

Ligt een school langs een verkeersader dan is de oversteeksituatie goed geregeld:

- Bij een verkeersader (gebiedsontsluitingsweg) heeft een oversteek een middengeleider en een zebra. Een zebra wordt op verkeersaders bij voorkeur verhoogd aangelegd om de snelheid van het autoverkeer te beperken. In een aantal gevallen is dit type weg voorzien van een middenberm. In dat geval ligt het voetpad bij voorkeur in een bajonet in de middenberm.
- Bij een verkeersader (hoofdweg) heeft een oversteek verkeerslichten.

Ligt een school bij een kruising van verkeersaders dan zijn kruisingen geregeld met verkeerslichten of ingericht als rotonde. Bij rotondes kan een oversteek zijn voorzien van een zebra, bij verkeerslichten is een voetgangersoversteek met kanalisatiestrepen aangegeven.

In de schoolomgeving is voldoende parkeerruimte. Direct voor de schoolingang is een parkeerverbod en in geval van een smalle straat een stopverbod. In de schoolomgeving zijn verdere ondersteunende maatregelen mogelijk. Denk bijvoorbeeld aan een Kiss+Ride- of in-/uitstapstrook, waar met borden en markering verduidelijking van de functie gewenst is.

Streefbeeld schoolroute (primair onderwijs)

Schoolroutes voor het primair onderwijs beslaan voornamelijk het gebied binnen 500 meter rondom een school. Binnen deze afstand komen 'grotere' aantallen leerlingen via dezelfde route(s). Er is in de volgende gevallen sprake van een veilige schoolroute:

- Kinderen tot 6 jaar komen onder begeleiding naar school (veelal in dezelfde woonbuurt/woonwijk).
- Kinderen van 6 jaar en ouder lopen zelfstandig naar school in dezelfde woonbuurt/woonwijk.
- Kinderen van 6 jaar en ouder fietsen onder begeleiding naar school in dezelfde woonbuurt/woonwijk.

In verblijfsgebieden rijdt fietsverkeer op de rijbaan, gemengd met autoverkeer.

Bij routes langs verkeersaders (hoofdwegen en gebiedsontsluitingswegen) rijdt fietsverkeer op (vrijliggende) fietspaden. Op verkeersaders (gebiedsontsluitingswegen) is een oversteek geregeld met een middengeleider of geregeld met verkeerslichten (hoofdwegen).

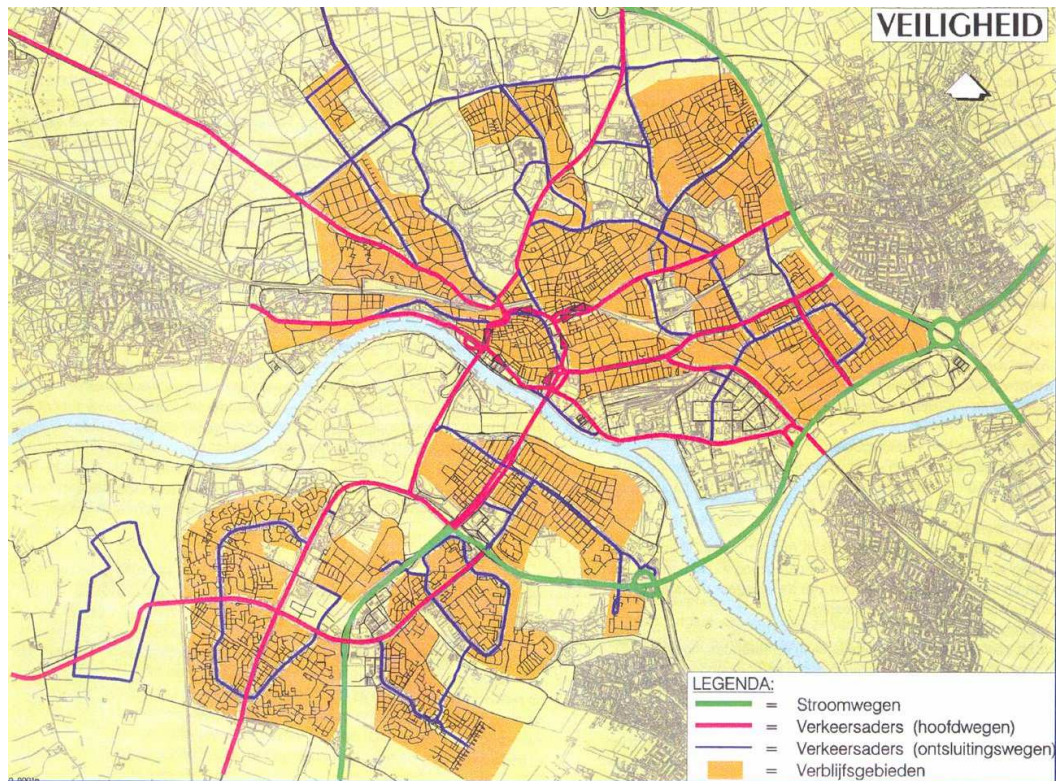
Binnen de kaders is het aan de school om aan te geven hoe zij bijdragen aan een verkeersveiliger schoolomgeving. De volgende mogelijkheden zijn in ieder geval denkbaar:

- Als een school verkeersbrigadiers werft (met voldoende animo) zal de gemeente zorgen voor een oversteekplek voor de verkeersbrigade. Er worden bijvoorbeeld hekken geplaatst om de oversteek veiliger te maken².
- Educatief kan een school programma's aanbieden voor het verkeersonderwijs (bijv. Kindlint, Samen op weg naar school, Streetwise). Neemt de school deel aan het theoretisch en praktisch verkeersexamen, dan draagt de gemeente (of ROVG) bij in de kosten en hulpmiddelen.
- De gemeente maakt de schoolzone herkenbaarder. Daarbij moet gedacht worden aan het opfrissen of het weer herkenbaar/zichtbaar maken van bestaande maatregelen. Voorwaarde is dat hierbij uitgegaan wordt van in Arnhem gangbare middelen.
- Mogelijkheden zijn ook het vinden van mogelijkheden voor extra parkeerruimte op het schoolterrein of het eigen personeel 'op afstand laten parkeren'. De gemeente kan helpen om het schoolterrein/parkeerterrein (her)in te richten of om aanrijroutes te verbeteren, stallingsvoorzieningen te verbeteren of een haal-/brengmogelijkheid te creëren.
- De school kan ouders en personeel aanspreken op hun (onjuist) parkeergedrag. De gemeente kan extra inzetten op handhaving (inzet gemeentelijke handhavers) tegen foutparkeren.
- Waar de oversteekbaarheid aantoonbaar een probleem is kan de gemeente oversteekplaatsen aanbrengen of verbeteren. Het gaat dan om het verbeteren van de zichtbaarheid door bebording (extra bord, verlicht bord, achtergrondschild) en markering. Het gaat de voor Arnhem gebruikelijke middelen.

² Opleiding en bijbehorende attributen worden al door de gemeente vergoed.

Bijlage 3: Wegencategorisering Arnhem³

³ Kaartbeeld is de vigerende wegencategorisering die in de nieuwe structuurvisie (eind 2011) in beperkte mate wijzigt.